

Kuntalaisaloite, Kuntosalien käyttöaikojen laajentaminen

Kunnanhallitus 09.05.2022 § 93

Valmistelija

hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi

Katariina Hattunen ja 59 muuta lapinlahtelaista on tehnyt 3.4.2022 kuntalaisaloitteen kuntosalien käyttöaikojen laajentamisesta.

Kuntalaisaloitteessa todetaan, että Lapinlahden kunnassa on kolme kuntosalia, joiden käyttö on maksutonta kuntalaiselle arki-iltaisin (klo 15–21.30). Osalla käyttäjistä on puhelimessaan oven sähkölukon avausmahdollisuus, mutta kunta ei avoimesti kerro, millä edellytyksillä käyttäjä saa aktivoitua oven avausmahdollisuuden, ja mitkä ovat silloin kuntosalin käyttöajat.

Aloitteen mukaan kuntosaliharjoittelua harrastaa Suomessa noin 700 000 (20 %) 19–65-vuotiaista (Nissinen & Möttönen 2013). Työikäisistä miehistä noin 20 % ja naisista lähes 30 % tekee säännöllistä vuorotyötä (Tilastokeskus 2009). Merkittävä osa myös Lapinlahden työikäisistä kuntosaliharjoittelua harrastavista tekee edellä esitetyn perusteella vuorotyötä. Liikuntapoliittisen selonteon mukaan liikuntapalvelut tulee järjestää siten, että ne edistävät osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018). Kuntosalien käyttömahdollisuus rajatusti vain ilta-aikaan ei edistä liikuntapoliittisen selonteon tarkoittamaa yhdenvertaisuutta.

Aloitteen mukaan esimerkiksi Vieremällä liikuntahallin kuntosali on käytettävissä päivittäin joko klo 5–22 tai 6–22 viikonpäivästä riippuen. Yli 18-vuotiaat maksavat kuntosalin käytöstä 60 €/vuosi. Opiskelijat, eläkeläiset ja työttömät käyttävät kuntosalia maksutta. (Liikuntahalli ja kuntosali). Vastaava menettely on käytössä lähes jokaisessa Pohjois-Savon kunnassa Pielaveden kuntaa lukuun ottamatta.

Aloitteessa esitetään, että Lapinlahden kunnassa monitoimitalon ja Varpaisjärven kuntosalien käyttöaikaa laajennetaan siten, että kuntosalit ovat käytettävissä myös aamuisin, viikonloppuisin ja kesäaikaan kaikille kuntalaisille vuosittaista käyttömaksua vastaan iltakäytön pysyessä maksuttomana, jotta Lapinlahti olisi tulevaisuudessakin vireä kulttuuri- ja liikuntapitäjä. Laajemman käyttöoikeuden saamiseksi kohtuullinen käyttöpaikkamaksu on perusteltu. Tulojen kohdistaminen kuntosalien välineiden uusimiseen on tarpeen, sillä esimerkiksi monitoimitalolla levypainot ovat osin huonokuntoisia.

Valtuustoaloite on kokouksen oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja lähettää sen teknisen lautakunnan käsiteltäväksi 31.8.2022 mennessä.

Päätös

Kunnanhallitus merkitsi aloitteen tiedoksi ja lähetti sen teknisen lautakunnan käsiteltäväksi 31.8.2022 mennessä.

TEKLA 24.05.2022 § 41

Valmistelija

Tekninen johtaja Rami Linna, 040 488 3701, rami.linna@lapinlahti.fi.
Liikuntasihteeri Hanna Heiskanen, 0400 571 223, hanna.heiskanen@lapinlahti.fi.

Kuntosalien käyttöaste Lapinlahdella on merkittävä. Kaikille kolmelle salille löytyy koululaisten liikuntakäytön lisäksi paljon erilaisia aktiivisia ryhmiä ja yksittäisiä kuntoilijoita. Lapinlahden kunta on strategiassaan linjannut liikunta- ja kuntosalien

kuin ulkoliikuntapaikat kuntalaisille ilmaiseksi toiminnaksi ja tätäkautta helposti lähestyttäväksi terveyden- ja hyvinvoinnin ylläpitäjäksi. Vapaat tunnit aamu-, päivä- ja iltakäyttöön on tällähetkellä tilojen suhteen vähissä, ja jos lisää vapaita tunteja halutaan ne tulisi tilojen osalta etsiä yöajalta. Markkinaehtoista toimintaa Lapinlahdella ei kuntosalien osalta ole, johtuen tietysti pitkälti kunnan tarjoamasta ilmaisesta mahdollisuudesta.

Monarin ja Varpaisjärven liikuntahallin osalta tiloissa on arkisin pääsääntöisesti iltavalvoja, jonka yhtenä tehtävä on valvoa tiloissa kulkemista. Nykyisellään tilojen kulku ja -poistumistiereitit mahdollistavat ei toivottavan liikkumisen myös sellaisiin tiloihin, jotka eivät liity liikuntaan. Varsinkin Monarin osalta kun mietinnässä on tilojen peruskorjaus uusiin ovi-, lukitus-, kulkureittiratkaisuihin ei ole mieltä lähteä. Tiloissa on toisinaan tapahtunut epäasiallista toimintaa varsinaisten liikunta- ja kuntosalialueiden ulkopuolella ja yöaikainen toiminta lisääisi riskiä tällaiselle.

”Kuntosalien käyttömahdollisuus rajatusti vain iltaiikaan ei edistä liikuntapolitiittisen selonteon tarkoittamaa yhdenvertaisuutta.” Näin todetaan aloitteessa. Yhdenvertaisuuden arviointi on hankalaa ja kun ajatusta viedään pidemmälle niin emme valitettavasti pysty myöskään vastamaan kaikkien liikunta- ja urheilulajien, joita kuntalaiset toivovat, saatavuuteen. Tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta pyritään parantamaan nyt ja tulevaisuudessa annettujen resurssien puitteissa peruslähtökohtaisesti.

Käyttöaikojen suhteen on täysin vapaa käyttö pyritty ohjaamaan arkisin 15-21.30 ajalle, jolloin tiloissa on valvoja, sekä viikonlopuille. Arkisin tilat monesti käytössä myös 6-8 välillä, viikonloppuisin ja muina mahdollisina vapaa-aikoina tilat ovat käytössä puhelinkoodilla kuntalaisille ja kunnantyöntekijöille. Koodi on saatavissa liikuntasuhteeriltä.

Olemassa olevissa tiloissa käyttötuntien lisääminen tapahtuisi yö- tai aamuaikojen mahdollistamisella käyttöön. Tätä vaihtoehtoa tulee arvioida tilojen peruskorjauksen tai muiden teknisten (esim. kameravalvonnan lisäämisellä) ja rakenteellisten ratkaisujen yhteydessä. Monarin osalta tilojen uudelleen suunnittelu ja rakentaminen mahdollistaisi turvallisen monipuolisemman käytön niin toiminnoiltaan kuin aikamahdollisuuksiltaan.

Tiedottamisessa, oli se kuinka vähäistä tai laajaa tahansa, koetaan usein puutteita. Vaikka tietoa olisi niin se hankalasti löydettävissä tai ei aina tavoita kohde ryhmää. Tiedottamisen tapoja ja ratkaisuja tulee tarkastella jatkossakin.

Liitteenä liikuntasuhteerin laatima selvitys tilojen käytöstä, sekä lausunto Monarin liikunta- ja kuntosalitiloja oppilaiden kanssa käyttäviltä liikunnanopettajilta.

Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että kuntalaisaloite merkitään tiedoksi ja selvitetään sen pohjalta rakenteellisia- ja teknisiä ratkaisuja, joita voitaisiin toteuttaa talousarvion puitteissa mahdollistaen laajemmat käyttöajat olemassa olevissa kuntosalitiloissa, sekä tarkastetaan tiedottamisen osalta informaation määrä kunnan nettisivuilla ja kuntosaleilla.
Päätös	Tekninen lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, että kuntalaisaloite merkitään tiedoksi ja selvitetään sen pohjalta rakenteellisia- ja teknisiä ratkaisuja, joita voitaisiin toteuttaa talousarvion puitteissa mahdollistaen laajemmat käyttöajat olemassa olevissa kuntosalitiloissa, sekä tarkastetaan tiedottamisen osalta informaation määrä kunnan nettisivuilla ja kuntosaleilla.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee vastauksen kuntalaisaloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että valtuusto merkitsee vastauksen kuntalaisaloitteeseen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.